

A proletár mint beszélőszerszám SaLa-MI

Készült: SaLa közreműködésével a Mesterséges Intelligenciával

Bevezető

A 21. század technológiai forradalma, a mesterséges intelligencia és a robotizáció robbanásszerű térnyerése nemcsak gazdasági, hanem alapvető egzisztenciális kérdések elé állítja az emberiséget.

Jelen írás a klasszikus marxista-leninista elmélet talaján, a politikai gazdaságtan kategóriáit alkalmazva vizsgálja a dolgozó osztályok helyzetét a késő kapitalizmus viszonyai között.

A szerző a történelmi materializmus módszerével mutat rá arra, hogy a technológiai fejlődés a tőkés termelési mód keretein belül nem a munkaerő felszabadítását, hanem annak végleges feleslegessé válását és kiszolgáltatottságát vonja maga után.

A tanulmány radikális kritikát fogalmaz meg a polgári demokráciák álszentségével és a tőkés osztályönkénnyel szemben, kijelölve a népi demokrácia és az öntudatos osztályharc történelmi alternatíváját.

A proletár mint beszélőszerszám

A kapitalizmusban a dolgozó proletár a kapitalista számára csupán egy termelési tényező. Ő a „beszélőszerszám”, aki a géphez vagy az eszközökhöz hasonlóan a tőkés számára csupán a profit eléréséhez szükséges, elkerülhetetlen termelési költséget jelent. Ez a helyzet azonban a robotok elterjedésével lényegesen megváltozhat. A kapitalistáknak a jövőben már nem lesz szükségük a beszélőszerszámokra, így meg kell válniuk tőlük. Mivel a tőkés gazdasági pozíciójuknál fogva felsőbbrendű helyzetben vannak, ezt meg is tehetik.

Milyen emberi jogai és demokráciája lehet a beszélőszerszámnak?

A beszélőszerszámot csupán a bérrabszolgákat megillető jogok és demokrácia illeti meg, hiszen a létezése a kapitalisták érdekeitől függ. A bérrabszolga a pusztán túlélése érdekében kényszerül erre a szerepre: vagy rabszolgává válik, vagy nyomorog, és végül elpusztul. A kapitalizmusban elkerülhetetlen, hogy az emberiség túlnyomó többsége bérrabszolgaságra jusson.

A kapitalizmus társadalma még a gondolkodó állat szintjén áll, ahol ember embernek farkasa. Az ebben a korban elkerülhetetlen jogsértéseket és a bérrabszolgaság kezelését a kapitalizmus a saját erkölcsével és világnézetével hatékonyan képes ugyan menedzselni, de ez a rendszer valójában csak a kapitalisták számára jelent demokráciát. Ezzel szemben a bérrabszolgaság kezelésének legemberségesebb formája a népi demokrácia, mert az már a teljes nép számára biztosítja a demokráciát.

A kapitalizmus a gazdasági alapra támaszkodva, a felépítménye révén alakítja ki a megosztott emberiség elfogadásának társadalmi tudatát, és így uralkodik a bérrabszolgákon. A népi demokrácia ezzel szemben a tudományos világnézet segítségével, tudatosan tartja kordában a kapitalizmusra jellemző „gondolkodó ember-állatot”. A termelőeszközök szocializmussá éréséig a népi demokrácia az a forma, amely a legeredményesebben és legemberségesebben biztosítja az erre a korszakra jellemző fejlődést és a társadalmi haladást.

A kapitalizmusban azonban létezik más lehetőség is a dolgozó proletárok, a bérrabszolga-tömegek számára. Ha a bérrabszolgák összefognak és osztályöntudatra ébrednek, akkor az osztályharc útján, a tudományos világnézet segítségével és a marxista-leninista kommunista párt vezetésével eredményesen küzdhetnek az emberibb életért.

Ez azonban sérti a kapitalizmus híveinek érdekeit, ezért a fasiszta kapitalizmus eszközével harcolnak az osztályöntudatos bérrabszolgák és a marxista-leninista kommunisták ellen. A fasiszta kapitalizmus maga a tőkés osztályönkényuralom. Ez a rendszer a gazdasági alap és a felépítmény révén teljesen kizárja a bérrabszolgákat a hatalomból. Így a bérrabszolgáknak, vagyis a társadalom túlnyomó többségének, nincsenek következetes osztályérdek-képviselőik a törvényhozásban.

A kapitalizmusban az emberiség túlnyomó többsége olyan dolgozó proletár, aki az értékek, az érték-többlet és a kapitalisták profitjának tényleges létrehozója, ennek ellenére csupán „beszélőszerszámnak” tekintik. A beszélőszerszámként kezelt egyén alacsonyabb rendű emberré, rabszolgává válik – még akkor is, ha ez a függőség a bérrabszolgaság formáját ölti. A bérrabszolga – az ókori rabszolgához és a többi termelési tényezőhöz hasonlóan – kizárólag a kizsákmányolója érdekében létezik.

A kapitalizmus egy hihetetlen mértékben, szélsőségesen megosztott bérabszolutarató társadalom, amelyben az emberiség túlnyomó többsége csupán beszélőszerszámként, az élőködők hasznáért létezhet. Ha pedig a kapitalistáknak a jövőben már nem lesz szükségük rájuk, sorsukra hagyják őket, és akár milliárdos nagyságrendben is elpusztulhatnak.

A kapitalizmus a beszélőszerszámok pusztulása ellen szinte semmit sem tehet. Ha a termelésben nincs szükség egy adott termelési tényezőre, a kapitalista egyszerűen nem vásárolja meg azt – így nem veszi meg a feleslegessé vált beszélőszerszámot sem. A tőkés állam is csupán a pusztá nyomor szintjén képes tartani a tartalék, a parlagon heverő, felesleges munkaerőt. A robotok elterjedésével ez a helyzet még katasztrofálisabbá válik.

A kapitalizmusban a legfontosabb tényező a tőkések profitja. A tőkés állam ezt biztosítja, és a teljes működését ennek rendeli alá, mivel az államapparátus tagjai anyagilag, világnézetileg és erkölcsileg egyaránt ezer szállal kötődnek a profithoz.

Marxista fogalomlexikon

Fasizmus: Az imperializmus viszonyai között a kizsákmányoló osztályok legreakciósabb rétegeinek legsovinisztább, legagresszívebb nyílt terrorista diktatúrája. Jellemzője a vad, erőszakos terjeszkedés, más népek leigázása, a faji gyűlölet szítása, valamint a szélsőséges kommunistaellenesség és antide-mokratizmus. Céljai eléréséhez szociális demagógiával igyekszik széles körű tömegbefolyásra szert tenni.

A fasizmus a kapitalizmus általános válságának talaján, nagy társadalmi megrázkódtatások idején jön létre – különösen akkor, amikor az uralkodó osztályok a régi módon, a polgári demokrácia eszközeivel már nem képesek kormányozni. Ugyanakkor a munkásosztály még nem elég erős a hatalom megragadásához, miközben a társadalmi-politikai erők polarizációja kritikus szakaszba lép: a jobboldali erők a szélsőséges reakció (a fasizmus) oldalán tömörülnek, a munkásmozgalom és az antifasizta demokratikus tábor pedig bár megosztott, de potenciálisan továbbra is fenyegető erőt jelent a reakció számára.

Összefoglaló

A mű gondolati íve a tőkés kizsákmányolás mechanizmusától a robotizáció okozta globális válságon át a fasizmus elméleti meghatározásáig terjed. A főbb megállapítások pontokba szedve:

- **A munkaerő dologisága:** A kapitalizmus az embert pusztá termelési tényezővé, jogfosztott „beszélőszerszámmá” (bérabszolutarátává) alacsonyítja le.
- **A robotizáció veszélye:** Az automatizáció révén a tőkének feleslegessé válik az élőmunka, ami a felesleges munkaerő tömeges, akár milliárdos nagyságrendű nyomorba döntésével és pusztulásával fenyeget.
- **Az állam szerepe:** A tőkés államapparátus anyagi és elméleti összefonódása miatt kizárólag a profitot védi, a kiszoruló tömegeket legfeljebb a pusztá létminimum szintjén tartja.
- **A politikai alternatíva:** A bérabszolutarátással és a burzsoá demokráciával szemben egyedül a tudományos világnézetben alapuló népi demokrácia képes biztosítani a valódi társadalmi haladást.
- **A reakció válasza:** Amikor a tőkés rend válságba kerül és a polgári demokrácia eszközei csődöt mondanak, az uralkodó osztály a legagresszívebb terrorista diktatúrához, a fasizmushoz nyúl az öntudatos munkásmozgalom elfojtására.

Ajánló

Ezt az írást haszonnal forgathatják mindazok, akik:

- Szeretnének mélyebb elméleti képet kapni a **késő kapitalizmus strukturális válságáról** és a modern technológia társadalmi hatásairól.
- Érdeklődnek a **marxista-leninista társadalomkritika** és a politikai gazdaságtan aktuális kérdései iránt.
- Keresik a választ arra, milyen történelmi és osztályharcos eszközökkel lehet fellépni a **tőkés elnyomás és a fasizálódás** ellen a valódi néphatalom megvalósításáért.